

Kimin elinden çıktı, kimin eline geçti?

İslâmi akımların günden güne yaygınlaşarak günümüzde eskisine nazaran daha rahat ifade imkânlarına kavuşması bir çok bakımdan ilginç bir olay. Bu olayın doğuş sebeplerini anlamak kadar, varılan noktada bu akımların hangi karaktere sahip olduğunu bilmek de önemli. Sebeplerin Cumhuriyet bürokrasisi karşısında gösterilen tavırlarla bağlantılı olduğunu keşfetmekte hiç kimse zorlanmıyor. Sıra belli ölçüde yaygınlık kazanmış İslâmî akımların ka-

rakterini keşfetmeye gelince hiç kimse tatminkâr bir çaba göstermiyor. Bu noksanlığı belki İslâmî akımların karakter bakımından dikkate değer bir özellik taşımayışıyla açıklayabiliriz. Gerçekten İslâmî akımların kof karakterli olduğu ilk bakışta farkediliyor. Bu kofluk İslâmî akımlar üzerinde hesap yapılmasını kolaylaştırıyor.

Geçtiğimiz onbeş yılın öncesinden başlayarak dünya sisteminin yaptığı hesap, her rengi ve her tutumuyla ülke içinde İslâmî akımların kemmî (kantitatif) palazlanmasının yolunu açmak suretiyle Türkiye'yi Avrupa'dan uzak tutmaktı. Dikkat edilsin ve bu cümleden Türkiye'de İslâmî akımlara dünya sisteminin kol kanat gerdiği anlamı çıkarılmasın. Türkiye adına istenilen bilhassa Avrupa'yla organik bağ kurulmasına engel olacak bir hususiyetin abartılmasından ibaretti ve İslâm karşıtı güçlerin oluşturulması da programa dahildi. Evdeki hesap çarşıya uydu ve sonuç elde edildi. Türkiye sadece enflasyon ve insan hakları ölçülerinin esas alınması yüzünden değil, göze batmayan birçok bakımlardan onbeş yıl öncesine oranla artık Avrupa'ya daha uzak. Peki, palazlanmasına imkân tanınan İslâmî akımlar ve bu vesileyle beliren laiklik çatlağı şimdi ne olacak? Orası dünya sistemine hiç dert değil. Türkler birbirlerini ne kadar çok yerse onların Avrupa'dan uzak tutulmalarının isabetli ve gerekli olduğuna inananların sayısı o kadar artacak.

**İSMET
ÖZEL**

Yukarıdaki paragrafı okuyunca siz bana iki esaslı soru soracaksınız. Birinci soru: Dünya sistemi Türkiye'yi Avrupa'dan uzak tutmayı hedeflediğine göre, Türkiye'nin Avrupa'yla yaklaşması daha mı iyidir? İkinci soru: Bu nasıl Avrupa'dan uzaklaşmadır ki sonuç Türkiye üzerinde Avrupa hakimiyetinin artmasına varmıştır? Benim bu sorulara esaslı cevaplar bulmam lâzım.

Avrupa'yla uzaklık-yakınlık meselesini belli kültürel standartlar gözetilerek iki unsur arasında mütekalibiyet sağlanıp sağlanmadığı çerçevesinde anlamak zorundayız. Türkiye Avrupa'dan uzaklaştırıldı derken ülkemizde Avrupa'nın imkânlarıyla başedebilecek vasıflar yok edildi demek istiyorum. Türkiye kendi ayakları üzerinde durmasını sağlayacak şartlardan uzaklaştıkça Avrupa'yla yüzyüze gelerek pazarlık gücü gösterebileceği bir "muhatap" olmaktan, dolayısıyla Avrupa civarında yer almak imkânından uzaklaştı. Türkiye üzerindeki dolaysız egemenliği Avrupa'nın görüş sahasından Türkiye'yi çıkarıyor. Önceleri Avrupa için Türkiye mücavir alan iken, şimdi alt katta kalmış bir bölge durumuna düşürülmüş oluyor. Alt katlar hep böyle değil midir? Gerektiğinde çabucak inersiniz, ama pencerenizden görünmez.